

**ДО
СРЕДСТВАТА ЗА МАСОВО
ОСВЕДОМЯВАНЕ В
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Относно: Гласуваните от Народното събрание промени в Закона за МВР, Закона за чужденците и Закона за трудовата мобилност и трудовата миграция

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява своето удовлетворение от настъпилите промени в Закона за МВР, Закона за чужденците и Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност.

С гласуваните на 23 ноември 2017 г. от Народното събрание законодателни промени безспорно е направена крачка напред за решаване на огромните проблеми с осигуряването на човешки ресурси, които среща в днешно време българската икономика. Несъмнено, има все още неразрешени ключови проблеми, но това не значи, че не трябва да се отдаде дължимото на постигнатото преди няколко дни.

Във връзка с това АИКБ изказва своята благодарност на вносителите на законопроекта, както и на тези представители на изпълнителната власт, на първо място – г-н Валери Симеонов, които допринасят сериозно през последните месеци за промяна в нагласите на политическия елит по отношение на миграцията на високо квалифицираните и сезонните чуждестранни работници в посока на Република България.

АИКБ приветства намаляването на таксата за предоставяне или продължаване на срока на решението за разрешаване на достъп до пазара на труда на работници – граждани на трети държави от 400 на 100 лева. Това е добър пример как законодателят може да пресича лоши практики на въвеждане на необосновано високи такси, без да се отчита, че по принцип таксите просто трябва да покриват реално направените административни разходи.

Изказваме удовлетворението си от факта, че срокът на валидност на разрешенията за пребиваване и работа тип „Синя карта на Европейския съюз“ е удължен от 1 на 4 години. По този начин рязко се намаляват административните тежести в този конкретен аспект и се спестява безценно време на работодателите, работниците със „синя карта“ и на ... самата администрация.

Радваме се на безспорно положителната промяна, че при кандидатстване за първоначален достъп до пазара на труда и за продължаване срока на Синята карта на Европейския съюз НЕ се прилага изискването чужденецът да пребивава извън територията на Република България. По този начин отпада още една нелогична и нямаща разумна мотивировка норма, а квалифицираните работници, отговарящи на изискванията за получаване на „синя карта“ ще бъдат улеснени в значителна степен при осъществяване на контакти с българските работодатели. Премехва се и напълно ненужното ограничаване на специалистите само за Ай Ти сектора.

Тези промени в режима на „Синята карта на Европейския съюз“ показват, че в подхода на законодателната власт у нас към проблемите на осигуряване на човешки ресурси за българската икономика настъпват видими положителни промени.

Приветстваме и четирите законодателни изменения, водещи до положителни промени в режима на работа на сезонните работници.

Важна положителна промяна е предвидената ускорена процедура за получаване на разрешение за работа като сезонен работник за кандидати, които поне веднъж са работили на територията на Република България като сезонни работници през последните години. Надяваме се, че окончателното уреждане на този въпрос с правилника за прилагане на закона ще стане бързо с оглед на стремително нарастващите потребности от сезонни работници в различни отрасли.

Задоволство предизвикват и двете, свързани взаимно поправки относно режима на евентуална промяна на работодателя – сезонният работник да може да смени еднократно работодателя си за срок до 9 месеца в рамките на календарната година, считано от датата на издаване на първоначалното разрешение за сезонен работник, както и сезонният работник да може да продължи да работи при същия работодател, както и да го смени, докато бъде взето решение по заявлението, докато е в ход процедурата за продължаване или подновяване на разрешение за сезонен работник.

Важна и съществена промяна е това, че сезонният работник ще може да продължи да работи с разрешение за срок до 9 месеца в рамките на календарната година, считано от датата на първоначалната регистрация на заетостта, при същия работодател или да го смени, без да се налага да напуска страната. (В тези случаи изпълнителният директор на Агенцията по заетостта предоставя решението (разрешението за сезонен работник) в срок от 7 работни дни, след подадено заявление от работодателя, което се подава не по-късно от 14 дни преди изтичане на срока на регистрацията на сезонната заетост).

Горната промяна поправя куп недомислия, които създаваха всевъзможни пречки пред сезонните работници, които биха искали да работят в страната ни.

Изброяваме така подробно направените промени, за да бъде информирано обществото за ставащите положителни трансформации, както и за да стане ясно, че умеем да оценяваме положителните действия на законодателната власт. Може само да се съжالياва, че на фона на добрите новини пак се налага да се повтарят и потретват отдавна изяснени проблеми, които не се решават единствено поради яростната и деструктивна съпротива на определени среди в обществото.

Отново и отново, над 90 процента от фирмите в България са изправени пред необходимостта да внасят по „половин работник“ или пък „седемдесет на сто от работник“, поради абсурдното ограничение, предприятията да могат да внасят от трети страни не повече от десет процента от числеността на личния си състав. Над 90 на сто от фирмите в България са с численост на персонала под 10 души. Поради невъзможността да внасят „части от работници“, те ще трябва да продължават да изминават ужасно тромавата и времеедна процедура да искат разрешения от министъра на труда за вноса на един човек. Така наскоро министърът на труда и социалната политика, след консултации със социалните партньори (!), разреши вноса на ... един брой готвач от Непал за специализиран ресторант, където се предлага храна от същата държава в Хималаите...

Добрата новина е, че министърът на труда и социалната политика вече няма да е длъжен да пита всичките работодателски и профсъюзни представителни организации за това дали един готвач от далечна и екзотична страна представлява заплаха за местата на българските работници на пазара на труда. Това е рядък случай, когато работодателите с удовлетворение ще приемат „отнемането“ им на някакво право.

Едновременно с това проблемът остава. Огромна част от предприятията в страната са в режим на фактическа дискриминация. Изискването за „10-те процента“ фактически блокира

възможността да приемат на работа чужденци, дори и да са преминали през пазарния тест, за който са готови едва ли не да „пролят кръвта си“ някои експерти по пазара на труда.

Сред българското общество се разпространява заблудата, че ако се блокира вносът на чуждестранни работници, без значение какви са те и с каква специалност, то дефицитът на работна сила ще доведе до още по-голямо увеличение на заплатите в страната. Това е изключително некоректна манипулация. Средната работна заплата в страната расте постоянно. От влизането ни в ЕС до сега средната брутна работна заплата е нараснала над три пъти. Компенсацията на заетите у нас е най-бързо растящата в ЕС и достигна 42 процента от БВП. По този показател България почти достига средната стойност за ЕС и изпреварва убедително останалите страни от Югоизточна Европа и от Балканите. Всъщност България е единствената страна в ЕС, където компенсацията на заетите постоянно расте през последните 10 години. Дефицитът на работна сила несъмнено има принос за увеличаване на заплатите, но ИЗОБЩО не е единствената причина за това.

Едновременно с това острият дефицит на човешки ресурси, особено на квалифициран персонал води най-вече до НЕпроизвеждане на брутен вътрешен продукт, който при други обстоятелства би могъл да стане факт. Ако този вътрешен продукт беше произведен, това щеше да доведе единствено до наличие на повече средства за социални нужди, за образование, здравеопазване, отбрана и прочее. НЕпроизвеждането на този брутен вътрешен продукт оцелява сериозно обществото, но противниците на вноса на чуждестранни работници греят душите си на постигнатите от тях „високи резултати“.

Очакваме от компетентните институции – Министерството на труда и социалната политика и Министерството на външните работи по-енергични усилия за подписване на двустранни спогодби със страни като Украйна, Молдова, Армения, Виетнам за осигуряване на облекчени условия за внос на работници и специалисти. Българската икономика се нуждае от такива не само сезонно, за което се взеха нужните мерки и не само висшисти, за които се отнася „Синята карта“.

В заключение, като още един път изказваме задоволството си от постигнатия напредък в нормативната уредба на трудовата миграция и мобилност в България, изразяваме надеждата си, че цялото общество ще преосмисли позицията си по отношение на безалтернативната необходимост от приток на чуждестранни човешки ресурси, особено в сферата на дефицитни специалности.

ПРЕСЦЕНТЪР НА АИКБ